

3.1. Δρώντας, αντιδρώντας, αλληλεπιδρώντας ...

«Η ιδέα της αμέτοχης παρατήρησης της ζωής υπήρξε πάντα μισητή για μένα. Τι είμαι, αν δεν μπορώ να συμμετέχω; Για να είμαι, θα πρέπει να συμμετέχω.»
” Antoine de Saint-Exupery (Συγγραφέας του βιβλίου «Ο Μικρός Πρίγκιπας»)

Συμμετοχή

Η εμπλοκή και η αμοιβαία συνεισφορά στις δραστηριότητες της ομάδας.¹³

➔ Πώς ΕΣΥ συμμετέχεις στις «δραστηριότητες μιας ομάδας»;

Οι άνθρωποι επικοινωνούν με τον ίδιο τρόπο χρησιμοποιώντας όλα αυτά τα διαφορετικά μέσα;

Χρησιμοποιώ SMS κάθε μέρα για την αποστολή σύντομων μηνυμάτων σε άτομα στη λίστα επαφών μου. Ένα μικρό μήνυμα σαν κι αυτό κάνει τους ανθρώπους χαρούμενους, και είναι χρήσιμο για να ενημερώνεις τους άλλους όπως όταν αργείς, για παράδειγμα.

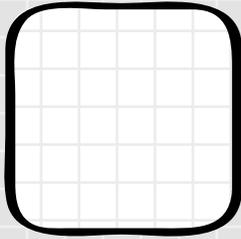
Joanna

Floran

Χρησιμοποιώ το Twitter, επειδή όταν ανανεώνεις το «status» σου στο Facebook, το χρονολόγιό σου (timeline) γεμίζει υπερβολικά. Το Twitter είναι λιγότερο προσωπικό από την υπηρεσία αποστολής στιγμιαίων μηνυμάτων (instant messaging- IM) και το χρησιμοποιώ με τους ανθρώπους που δεν θέλω να δώσω τον αριθμό του τηλεφώνου μου.

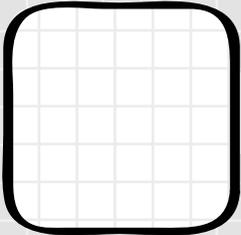
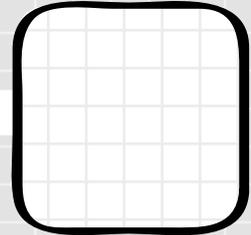
¹³ WordNet Search (2012), 'Participation' (online) <http://wordnetweb.princeton.edu/perl/webwn?s=participation>, προστελέστηκε στις 10/09/2012.

➔ Κοίταξε τις παρακάτω δραστηριότητες: Σχεδίασε μία ή περισσότερες από τις εικόνες της προηγούμενης σελίδας για να δείξεις την / τις υπηρεσία/ες που θα χρησιμοποιούσες σε κάθε μία από αυτές τις περιπτώσεις.

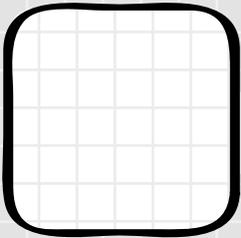
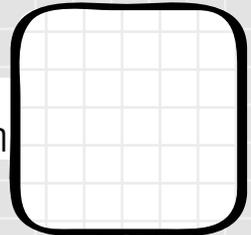
1. Όταν επικοινωνείς με την εταιρεία όπου επιθυμείς να συμμετάσχεις σε ένα πρόγραμμα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας.

2. Όταν ενημερώνεις τους φίλους σου ότι έχεις επιστρέψει μετά από κάποιο χρονικό διάστημα απουσίας.

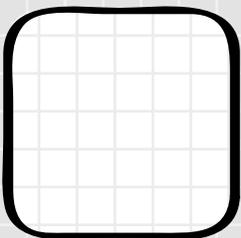
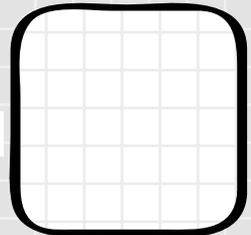
3. Όταν προσπαθείς να συμφιλιωθείς με ένα άτομο που είχες διαφωνία.

4. Όταν μοιράζεσαι φωτογραφίες ενός ταξιδιού που πραγματοποιήσες κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού.

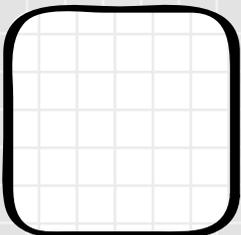
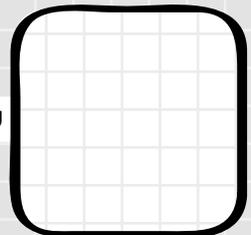
5. Όταν κάνεις ιδιωτικές συζητήσεις με τους στενούς σου φίλους.

6. Όταν συμβάλλεις σε διαδικτυακές συζητήσεις σχετικά με ένα θέμα που σε παθιάζει.

7. Όταν κάνεις παράπονα σε ένα κατάσταση για μια κακή εμπειρία που είχες με κάποιο προϊόν που αγοράσες.

8. Όταν συζητάς ένα θέμα εμπιστευτικού χαρακτήρα σε διαδικτυακή υπηρεσία παροχής συμβουλών.

9. Όταν διατηρείς επικοινωνία με μέλη της οικογένειάς σου που ζουν σε μακρινή απόσταση.

Τώρα κοίταξε ξανά κάθε περίπτωση. Γράψε 'f2f' δίπλα στις καταστάσεις που νομίζεις ότι θα μπορούσαν να βελτιωθούν μέσω της κατά πρόσωπο επικοινωνίας (face to face interaction)

Γιατί η κατά πρόσωπο επικοινωνία θα ήταν καλύτερη;

▶ Γράψε στο χώρο που ακολουθεί 5 τρόπους με τους οποίους η κατά πρόσωπο (f2f) και η διαδικτυακή επικοινωνία διαφέρουν. Το πρώτο παράδειγμα σου δίνεται.

1 Όταν επικοινωνείς με πολλούς ανθρώπους, δεν μπορούν όλοι να μιλούν ταυτόχρονα σε μία f2f κατάσταση, αλλά μπορούν όλοι να κάνουν ένα σχόλιο την ίδια στιγμή όταν είσαι online, π.χ. σε ένα ιστολόγιο (blog) ή βήμα διαλόγου (forum).

2

3

4

5

Ακόμα και όταν έχεις επιλέξει το μέσο επικοινωνίας σου με προσοχή, τα μηνύματά σου εξακολουθούν να είναι ανοιχτά σε παρερμηνείες!

Θα πρέπει να είσαι πολύ προσεκτικός σχετικά με το τι αναρτάς στο Facebook, καθώς οι άλλοι σε ελέγχουν. Συνεπώς, δεν μπορείς πραγματικά να πεις ό,τι θέλεις, και όλα τα πράγματα που ενδεχομένως λες μπορεί να ερμηνευθούν με λάθος τρόπο ...

Charlotte

▶ Επειδή δεν μπορείς να δεις τις εκφράσεις του προσώπου ή τη γλώσσα του σώματος του ατόμου με το οποίο επικοινωνείς διαδικτυακά (εκτός αν χρησιμοποιείς κάμερα), εφευρέθηκε το smiley. Είμαστε όλοι εξοικειωμένοι με σύμβολα όπως 😊 (“χαρούμενος”) και ☹ (“λυπημένος”), αλλά αυτά δεν χρησιμοποιούνται σε όλο τον κόσμο. Μπορείς να αποκρυπτογραφήσεις τα ιαπωνικά emoticons που ακολουθούν;

(^_^)

(T_T)

(o.o)

(^-)

m(_ _)m

(*^.*^*)

\(^_^)/

(>_<)>

(^o^)

d(^_^)b

Τώρα πήγαινε στο www.webwewant.eu για να ανακαλύψεις περισσότερα emoticons, και κοίταξε στο κάτω μέρος της επόμενης σελίδας για να δεις τι πραγματικά σημαίνουν αυτά τα ιαπωνικά emoticons.

➔ Τα smileys και τα emoticons μπορεί να βοηθήσουν στο να διασαφηνίσεις τα μηνύματά σου στο Διαδίκτυο. Τώρα σκέψου προσεκτικά πώς γίνεσαι κατανοητός εκτός Διαδικτύου. Τι «εργαλεία» (π.χ. γλώσσα του σώματος/επιτονισμός κλπ.) μπορείς να χρησιμοποιήσεις για να δείξεις τα ακόλουθα στον πραγματικό κόσμο;

Φιλικότητα / ευχαρίστηση

Φιλικά πειράγματα

Χιούμορ

Ενόχληση / εκνευρισμός

➔ Έχεις βρεθεί σε κατάσταση εντός ή εκτός Διαδικτύου όπου το μήνυμά σου παρερμηνεύθηκε; Περιέγραψε την κατάσταση και πώς την αντιμετώπισες.

➔ Μπορείς να δημιουργήσεις 5 συμβουλές που θα βοηθήσουν στο να αποφευχθεί η κακή επικοινωνία στο Διαδίκτυο; Στείλε τις συμβουλές σου στο www.webwewant.eu

1

2

3

4

5

3.2. Να είσαι ο εαυτός σου στο Διαδίκτυο

Αξίες

Αρχές ή πρότυπα συμπεριφοράς. Η κρίση ενός ατόμου για το τι είναι σημαντικό στη ζωή.¹⁴

Ποιες είναι οι διαδικτυακές αξίες σου;
Έχεις ενεργήσει διαφορετικά εντός απ' ότι εκτός Διαδικτύου;

Lisa

Σίγουρα γράφω πράγματα στο Facebook που δεν θα έλεγα σε κάποιον κατά πρόσωπο - είναι πολύ πιο εύκολο να είσαι πιο ειλικρινής στο Διαδίκτυο αν και υποθέτω ότι αυτό θα μπορούσε να ενοχλήσει τους άλλους κάποιες φορές.

Αυτό το γνώριζες;

Σύμφωνα με μια πρόσφατη έρευνα που διεξήχθη από το Childnet International, το 45% των νέων δηλώνουν ότι δεν ενεργούν με διαφορετικό τρόπο στο Διαδίκτυο.¹⁵

Manon

Ποιες είναι οι αξίες σου εντός και εκτός διαδικτύου; Επίλεξε λέξεις από τη τράπεζα λέξεων παρακάτω για να περιγράψεις την προσωπικότητά σου και τις αξίες σου. Ποιο είναι το «πραγματικό σου εγώ» εντός ή εκτός διαδικτύου; Γράψε τα επίθετα που σε περιγράφουν καλύτερα στον «εντός Διαδικτύου» ή «εκτός Διαδικτύου» κύκλο, ή μέσα στον επικαλυπτόμενο χώρο αν η λέξη σε περιγράφει τόσο εντός όσο και εκτός Διαδικτύου. Μπορείς να προσθέσεις και δικά σου επίθετα, αν θέλεις.

εντός Διαδικτύου

εκτός Διαδικτύου

Προσαρμοστικός Κατηγορηματικός
Ευσυνείδητος Θαρραλέος Δημιουργικός
Σκληρός Κυνικός Αμυντικός Ανέντιμος
Χειραγωγίσιμος Εξωστρεφής
Τίμιος Παρορμητικός Εσωστρεφής
Οξύθυμος Πιστός Κυκλοθυμικός
Ναρκισσιστής Αρνητικός Αμήχανος
Ασυμβίβαστος Ενθαρρυντικός Υπάκουος
Ανοιχτόμυαλος Αισιόδοξος Παρανοϊκός
Τελειομανής Απαισιόδοξος Θετικός
Ανυπότακτος Ριψοκίνδυνος Σαρκαστικός
Ψύχραιμος Εγωιστής Ευαίσθητος
Σοβαρός Ειλικρινής Κοινωνικός
Συνεσταλμένος Ανεκτικός

¹⁴ Oxford Dictionaries (2012), 'Value' (online), <http://oxforddictionaries.com/definition/english/value>, προσπελάστηκε στις 8/11/2012.

¹⁵ Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλείσθε να συμβουλευτείτε: <http://www.youthigfproject.com/2012baku.html>.

Σε ποιο περιβάλλον, εντός ή εκτός Διαδικτύου, νομίζεις ότι είναι πιο εύκολο να «είσαι ο εαυτός σου»;

εντός Διαδικτύου εκτός Διαδικτύου Και τα δύο Κανένα από τα δύο

➔ **Το να φέρεις τις εκτός Διαδικτύου αξίες σου στο διαδικτυακό περιβάλλον μπορεί να είναι δύσκολο.** Ας δούμε μερικά παραδείγματα όπου η κριτική σκέψη και οι θετικές αρχές συχνά λησμονούνται στο Διαδίκτυο. Μπορείς να γράψεις έναν ορισμό για κάθε έναν από αυτούς τους όρους; Αν τους αναζητήσεις, μην ξεχάσεις να αναφέρεις τις πηγές σου.

Τρολάρισμα (Trolling) :

Εκφοβισμός (Bullying) :

Πειράγματα (Teasing) :

Sexting (Sex + texting) :

Fraping (Facebook + raping) :

➔ **Οι πιο σκοτεινές πλευρές του Διαδικτύου.** Κοίταξε τις περιπτώσεις που περιγράφονται παρακάτω. Μπορείς να προσδιορίσεις ποια είναι η ρίζα του προβλήματος; Περίγραψε μια λύση στο πρόβλημα.

Jari

Αυτό που λέω online θα έπρεπε κανονικά να είναι προσωπικό, αλλά όχι σε αυτό το σχολείο, οτιδήποτε γράφεις στο Διαδίκτυο, οτιδήποτε κοιτάς, τα πάντα μπορούν να μαθευτούν.

Το πρόβλημα είναι:

Η λύση είναι:

Το πρόβλημα είναι:

Η λύση είναι:

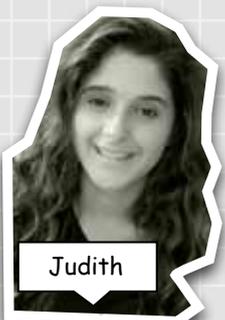
Έστειλα εκείνο το μήνυμα μόνο για πλάκα, αλλά πήγε πολύ στραβά - έτρεξε κλαίγοντας στους γονείς της, αυτοί έκαναν παράπονα στο σχολείο κι έτσι βρέθηκα πολύ μπλεγμένος- δεν μπορώ να το πιστέψω πως δεν μπόρεσε να καταλάβει ότι απλώς αστειεύομαι.

Nathan

Το πρόβλημα είναι:

Η λύση είναι:

Judith

Είναι τόσο άδικο, του έστειλα αυτή τη φωτογραφία και υποτίθεται ότι ήταν προσωπική, κανείς άλλος δεν θα έπρεπε να τη δει. Τον εμπιστεύτηκα και τώρα αισθάνομαι τόσο ηλίθια. Όλοι μου λένε ότι δεν υπάρχει τίποτα που να μπορώ να κάνω γι' αυτό τώρα, ότι δεν πρόκειται ποτέ να αλλάξω αυτό που έγινε- όλοι γελούν σε βάρος μου, δεν ξέρω πώς μπόρεσα να φανώ τόσο ανόητη.

Το χειρότερο πράγμα που μου συνέβη ποτέ στο Διαδίκτυο!

Ήμουν στο Facebook και έγραψα ένα σύντομο μήνυμα στη σελίδα μιας φίλης. Υπήρξε σφάλμα και το μήνυμα στάλθηκε αρκετές φορές. Την επόμενη μέρα, όταν μπήκα ξανά στο προφίλ μου συνειδητοποίησα ότι αυτή εξακολουθούσε να λαμβάνει το ίδιο μήνυμα! Στάλθηκε σε περισσότερες από μια σελίδες, με το ίδιο μήνυμα να επαναλαμβάνεται απίστευτα πολλές φορές!

➔ **Βήμα 1:** Στην αριστερή στήλη, περίγραψε το χειρότερο πράγμα που σου συνέβη και την έκβαση του περιστατικού. Ανάλυσε το περιστατικό σε 5 σαφή βήματα.

Εγώ...

1

Τότε ...

2

3

4

5

➔ **Βήμα 2:** Η αλλαγή της πορείας των γεγονότων. Σε ποιο σημείο θα μπορούσες να είχες αλλάξει την πορεία των γεγονότων για να υπάρξει θετική κατάληξη; Χρησιμοποίησε τα πεδία στη δεξιά πλευρά για να δείξεις πώς τα πράγματα θα μπορούσαν να ήταν διαφορετικά.

Πρόληψη

Το να δημιουργείς ή να ελέγχεις μια κατάσταση αντί απλώς να την αντιμετωπίζεις όταν έχει ήδη συμβεί.¹⁶

Το να διατηρείς τον έλεγχο στο Διαδίκτυο είναι σημαντικό.

Έχεις τον έλεγχο του περιεχομένου που δημιουργείς και χρησιμοποιείς καθώς και των σχέσεων στις οποίες συμμετέχεις; Όταν συμμετέχεις διαδικτυακά μπορείς να αναπτύξεις φιλίες με ανθρώπους που γνωρίζεις **μόνο** στο Διαδίκτυο.

► Ποιες είναι οι σκέψεις σου σχετικά με τα ακόλουθα ερωτήματα;

E1 Πότε μία διαδικτυακή γνωριμία μπορεί να εξελιχθεί σε φιλία;

E2 Είναι όλες οι σχέσεις που δημιουργούνται αποκλειστικά στο Διαδίκτυο επικίνδυνες;

E3 Θα πρέπει να επιτρέπεται σε οποιονδήποτε κάτω από την ηλικία των 18 να κανονίσει συνάντηση με έναν διαδικτυακό φίλο;

E4 Ποια είναι τα πλεονεκτήματα του να μπορείς να μιλήσεις για προσωπικά ζητήματα με διαδικτυακούς φίλους; Υπάρχουν κάποια μειονεκτήματα;

Θυμήσου, δεν πρέπει ποτέ να συναντηθείς δια ζώσης με ένα διαδικτυακό φίλο χωρίς να έχεις ενημερώσει έναν έμπιστο ενήλικα (π.χ. γονέα, κηδεμόνα ...) εκ των προτέρων.

Ενεργώντας προληπτικά!

Κοίταξε τον παρακάτω πίνακα. Επίλεξε τις ενέργειες που νομίζεις ότι διευκολύνουν την ασφαλέστερη δια ζώσης συνάντηση με έναν φίλο που έχεις πολύ πρόσφατα γνωρίσει διαδικτυακά.

☐	Κανονίζετε να συναντηθείτε σε ένα πολυσύχναστο δημόσιο χώρο και να μείνετε εκεί όσο διαρκεί η συνάντηση, δηλαδή χωρίς αυτοσχέδιες βόλτες στο πάρκο/χωρίς να πάει ο ένας στο σπίτι του άλλου.
☐	Έχεις επαφή με τον/την διαδικτυακό/ή φίλο/η σου για μια εκτεταμένη χρονική περίοδο και γνωρίζεις πολλά γι' αυτόν/αυτήν.
☐	Έχεις ανταλλάξει αριθμούς τηλεφώνου και στοιχεία IM.
☐	Έχεις μιλήσει με τους γονείς/κηδεμόνες σου για τη συνάντηση και έχεις λάβει τις συμβουλές τους για μια ασφαλή συνάντηση.

¹⁶ Oxford Dictionaries (2012), 'proactive' (online), <http://oxforddictionaries.com/definition/english/proactive>, προσπελάστηκε στις 8/11/2012.

☐	Ο/Η διαδικτυακός/ή φίλος/η διατηρεί, επίσης, επαφή με τους πραγματικούς σου φίλους.
☐	Φόρτισε το κινητό σου τηλέφωνο και βεβαιώσου ότι υπάρχει πιστωτικό υπόλοιπο (φρόντισε, δηλαδή, να έχεις χρόνο ομιλίας). ¹⁷
☐	Έχεις κάνει αναζήτηση στο Διαδίκτυο για να εξερευνήσεις τα προφίλ του/της διαδικτυακού/ής φίλου/ης σου. Ξέρεις τι είδους απόψεις εκφράζει και με ποιους τις μοιράζεται.
☐	Μίλησες με τους φίλους σου για τη συνάντηση και πρόκειται να συναντήσετε τον/τη διαδικτυακό/ή φίλο/η όλοι μαζί.
☐	Έχεις δει τον/τη διαδικτυακό/ή φίλο/η σου στην κάμερα και αισθάνεσαι ότι μπορείς να τον/την εμπιστευθείς.
☐	Ξέρεις ότι δεν θα επιτρέψεις στον εαυτό σου να έχεις συζητήσεις οποιουδήποτε είδους που θα σε κάνουν να νιώσεις άβολα με τον/τη διαδικτυακό/ή φίλο/η.
☐	Έχεις κανονίσει με ένα γονέα/κηδεμόνα/φίλο να σε καλέσει κατά τη συνάντηση για να ελέγξει ότι όλα πάνε καλά ή/και να έχεις μια δικαιολογία για να φύγεις, αν αισθανθείς άβολα κατά τη διάρκεια της συνάντησης.

Ιωάννα

Το χειρότερο περιστατικό που μου συνέβη στο Διαδίκτυο; Το να συνομιλώ με ένα άτομο και τελικά να συνειδητοποιώ ότι δεν ήταν ο πραγματικός του εαυτός.

➔ **Τώρα σκέψου το ξηής:** Αν δεν υπήρχε καμία πληροφορία για εσένα στο Διαδίκτυο, ποια εντύπωση νομίζεις ότι θα είχαν οι άλλοι για το άτομό σου;

Διατήρησε τον έλεγχο! Υπάρχουν πολλά εργαλεία που μπορείς να χρησιμοποιήσεις για να διατηρείς τον έλεγχο των διαδικτυακών σχέσεών σου. Αλλά τι γίνεται με τον έλεγχο του περιεχομένου που εσύ ... ή οι φίλοι σου ... δημιουργείς/δημιουργούν στο Διαδίκτυο;

Μπορείς να φανταστείς ένα σενάριο για κάτι που έκανες διαδικτυακά, όταν ήσουν μικρότερος, και που θα μπορούσε να περιορίσει τις ευκαιρίες σου στο μέλλον;

---

¹⁷ Σ.τ.Μ.

Αυτό το γνώριζες;

Το 2006 ο ψυχοθεραπευτής Andrew Feldmar, με έδρα το Βανκούβερ, διέσχιζε τα σύνορα Καναδά -ΗΠΑ για να παραλάβει μια φίλη του από το αεροδρόμιο του Σιάτλ - κάτι που είχε κάνει πολλές φορές στο παρελθόν.

Αυτή τη φορά, όμως, ο συνοριοφύλακας έψαξε στο Διαδίκτυο και διαπίστωσε ότι το 2001 ο Feldmar είχε γράψει σε ένα ακαδημαϊκό περιοδικό ότι είχε πάρει LSD τη δεκαετία του 1960. Ως αποτέλεσμα, του απαγορεύτηκε η είσοδος στις ΗΠΑ. «Η περίπτωση αυτή δείχνει ότι, λόγω της ψηφιακής τεχνολογίας, η ικανότητα της κοινωνίας να ξεχνάει έχει ανασταλεί, καθώς αντικαταστάθηκε από την τέλεια μνήμη».¹⁸

➔ Φαντάσου ότι είσαι ένας/μία επιτυχημένος/η 24χρονος/η σχεδιαστής/σχεδιάστρια ιστοσελίδων. Είναι σημαντικό για εσένα να έχεις θετική διαδικτυακή φήμη και να δείχνεις ότι είσαι πολύ δραστήριος/α διαδικτυακά. Ανάλυσε τις ψηφιακές πληροφορίες που ακολουθούν. Αν μπορούσες να έχεις ορίσει μία ψηφιακή ημερομηνία λήξης, δηλαδή μία προθεσμία μέσα στην οποία θα διαγράφονταν οι πληροφορίες, θα το έκανες; Αν ναι, για ποιο έτος θα την είχες ορίσει;

Φωτογραφίες σου που οι φίλοι σου ανέβασαν φέτος	Μια καταχώρηση που δημοσίευσες σε ιστολόγιο (blog) όταν ήσουν 10 ετών	Σχόλια που έκανες σε σελίδες κοινωνικής δικτύωσης φίλων
Απαντήσεις που έδωσες σε μια ιστοσελίδα με ανώνυμες ερωτήσεις	Φωτογραφίες που ανεβάζεις στο twitter για εσένα, για την οικογένεια και τους φίλους σου	Ένας διαδικτυακός τόπος που δημιούργησες όταν ήσουν 15 ετών
Ένα ιστολόγιο (blog) όπου προσθέτεις αναρτήσεις μέρα παρά μέρα	Πληροφορίες που καταχωρίζονται στο χρονολόγιό σου (timeline) από τις εφαρμογές που χρησιμοποιείς	Πληροφορίες που βρίσκονται στα κοινωνικά δίκτυα που δεν χρησιμοποιείς πλέον

¹⁸ Jeffries, S. (2011), 'Why we must remember to delete – and forget – in the digital age (online) <http://www.guardian.co.uk/technology/2011/jun/30/remember-delete-forget-digital-age>, προσπελάστηκε στις 8/11/2012.